

T a r t a l o m

HORVÁTH Viktor: Könyvtárunk mikrofilmezésének kérdéseiről -----	225
Kitüntetések, jutalmazások -----	229
TOMBOR Tibor: A főbejárati előcsarnok új kialakítása (Épülő új otthonunk hireiből)	230
SOLTÉSZ Zoltánné: Ritka Calepinus-kiadás könyvtárunk antikva-gyűjteményében -----	233
Magyar Könyvészet 1964. Ism. Kozocsa Sándor	234
MUNKÁCSY Piroska: Az 1961. és 1962. évi grafikai plakátok és metszetek. Ism. Varga S. Frigyes -----	236
Hírek -----	237
PAPP Zoltán-SCHNELLER Károly: Hozzászólás a szakcatalógus használatának vitájához ---	239
VIZKELETY András: A Nemzetközi Lenau Társaság mosonmagyaróvári második ülészakaról	243
HORVÁTH Tibor: A lyukkártya szervezői tanfolyamról -----	244
Szakszervezeti Krónika -----	246
OSzK 65 -----	248
Amit a zirci vendégszobákról még tudni kell	251

Szerkesztő Bizottság
Horváth Viktor, Ónódy Miklós,
Óvári Sándor, Somkuti Gabriella
Fel. szerkesztő és kiadó:
Horváth Viktor

B o r i t ó f e d é l e n
a 233. lapon ismertetett 1513. évi
párizsi Calepinus kiadás címlapja

Kiadja
az Országos Széchényi Könyvtár
Szakszervezeti Bizottsága
Budapest VIII. Múzeum körút 14

Országos Széchényi Könyvtár
házi sokszorosítása
Budapest V. Guszev u. 1.
Lapzárta: 1965. november 20-án

KÖNYVTÁRUNK MIKROFILMEZÉSÉNEK
k é r d é s e i r ő l

Az előterjesztések jellegét illetően két különböző, de tartalmát és célját illetően azonos anyagot tárgyalt könyvtárunk kollégiuma október 28-i és november 20-i ülésében. Az elsőnek napirendjén a MIKROFILMTÁR FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL szóló jelentés, a másodikén a HIRLAPTÁRI ANYAG MIKROFILMEZÉSÉNEK PROBLÉMÁI c. előterjesztés szerepelt.

Az első jelentés annak a felülvizsgálatnak eredményéről kívánt számot adni, mely a mikrofilmtár munkaszervezete és munkamódszerei korszerűsítésének, fejlesztésének jelenlegi nehézségeit és kiküszöbölésük lehetőségeit vizsgálta, hogy azon keresztül alkalmasabbá tehesse a mikrofilmtárat könyvtáron belüli és országos jellegű feladatainak ellátására; a második a hirlaptári anyag jelenlegi helyzetének megvizsgálása és kérdéseinek feltárása alapján további intézkedések megtételét javasolta könyvtárunk vezetőségének, lényegében ugyanezen céllal.

E kérdések összegezésének keretében - önként értetődően - nem vállalkozhatunk az említett előterjesztések teljes anyagának ismertetésére, így abból csak néhány, fontosabbnak tekinthető kérdéscsoportot és az azokkal kapcsolatos kollégiumi állásfoglalásokat emeljük ki. Az anyag jellegéből következik továbbmenőleg az is, hogy egyes pontokon meg kellett elégednünk a kérdések felvetésével - amint azt a kollégium és az előterjesztések szerzői is tették - miután azok realizálása olyan anyagi, szervezési és egyéb feltételek függvénye, amelyek könyvtárunkon kívül állanak.

Könyvtárunk mikrofilmtára a modern különgyűjtemények főosztályának szervezetében önálló osztályként, gyűjteményi és laboratóriumi megosztásban végzi munkáját. Személyi állományát 1 osztályvezető, 3 könyvtáros, 3 műszaki dolgozó és 2 részfoglalkozású gyakornok alkotja. A tár teljesítményét az alábbi adatok mutatják.

	1963	1964	1965.I.
	- e z r e k b e n -		
Mikrofilmek:			
negatív felvétel -----	404	544	267
pozitív másolás -----	288	356	193
Film,lemez felvétel -----	3,3	2,1	-
Nagyítás, fotokópia -----	12	14,5	4

A tár teljesítménye a tervezettnél megfelelő, a szükségletektől azonban messze elmarad. Ebből következőleg mind a felülvizsgálat, mind a hirlaptári anyag mikrofilmezésének kérdéseivel foglalkozó előterjesztés alapvetőnek tartotta azt a kérdést, hogy teljesítménye miképpen lenne fokozható?

A felülvizsgálat a jelenlegi helyzet elemzéséből kiindulóan elsősorban azokat a tényezőket sorakoztatta fel, amelyek a meglevő személyzet és gépi felszerelés mellett tennék lehetővé a teljesítmény emelését. Ezek: célszerűbb, eredményesebb munkát lehetővé tevő munkamegosztás alkalmazása (pl. a felvételezéseknél a 4-4 órás váltott műszak bevezetése); a mikrofilmező gépek kapacitásának jobb kihasználása és a termelés ütemében mutatkozó jelenlegi egyenetlenség felszámolása (a Rekordak felvevőgépnél a napi átlag a jelenlegi 1300-ról 1600-1700 felvételre emelhető lenne, a Mikro-Jumma felvevőgép az összteljesítménynek mindössze 26,1 százalékát adja); a termelésben a selejt csökkentése (az év első felében a mikrofilmeknél közel 10 százalék volt a pótlások száma); a jelenleg gyakori gépállások felszámolására a megelőző és folyamatos karbantartás biztosítása. Mérsékelt számítás szerint is, mindezek felszámolása legalább 100 ezerrel növelhetné a mikrofilm-felvételek számát évi viszonylatban. Mind a kollégium állásfoglalása, mind a kiadott rögzítési intézkedés kötelezően írta elő a mikrofilmtárnak dec. 31-i határidővel e hiányosságok felszámolását.

Mindkét előterjesztés ugyanakkor arra is reámutatott, hogy a jelenlegi gépi felszerelés mellett, sem könyvtárunk állományvédelmi szükségleteihez, még kevésbé az országos mikrofilmezésben tervezett szerepéhez viszonyítva, jelentősen nem növelhető mikrofilmtárunk teljesítménye. Kollégiumunk állásfoglalása szerint több tényező együttes biztosítása emelhetné mikrofilmezési kapacitásunkat a szükséges szintre: 1. a felülvizsgálat által feltárt hiányosságok felszámolása, 2. a mikrofilmtár műszaki személyzetének fejlesztésével a Rekordak felvevőgép másfélnapos műszakban való üzemeltetése, 3. az MM könyvtárossztály támogatásával egy új mikrofilm-felvevőgép beállítása, (a jelenlegi Rekordak az OMK-ból került ide, amikor ott új gépet szereztek be), 4. országos hatáskörű szervek segítségével az országban meglevő, hírlapfényképezésre alkalmas, de nem megfelelően kihasznált mikrofilm-felvevőberendezések felderítése és rilmmásolásra máshol meglevő kapacitások lekötése.

Az előbbi kérdéscsoporthoz szervesen kapcsolódik annak a kérdésnek tárgyalása is, hogy könyvtárunk állományvédelmi mikrofilmezése milyen szerepet kaphat egy országos mikrofilmezési-kooperáció kialakításában.

Hírlaptárunk előterjesztésének ide vonatkozó részeit idézzük: "A hírlaptári anyag mikrofilmezése elsősorban a magyarországi hírlapállomány reprodukálását jelenti. Ezen belül is első helyen állnak az országos jelentőségű fővárosi, továbbá a legfontosabb vidéki lapok. Hozzájuk csatlakoznak a legkiemelkedőbb és másutt fel nem lelhető külföldi magyar hírlapok is. Ezek mellett indokolt még a XVIII. századi, az 1848/49-es szabadságharc, a magyar munkásmozgalom, az 1919-es év, valamint a két világháború közötti kommunista és haladó sajtó dokumentumainak kiemelése." A hírlapok mellett természetesen szorulnak háttérbe a folyóiratok (még a régiek is), miután ezek állaga viszonylag jó állapotban van, könyvtárunkban a jelentősebbek több példányban, ugyanakkor más nagykönyvtárak állományában is szerepelnek. Így mikrofilmezésük szükséges-

sége jelenleg csak állománykiegészítésként jön számításba.

Ebből következőleg egy országos mikrofilmezési program keretében könyvtárunk ugyanolyan magától értetődően válik a hírlapmikrofilmezés bázisává, mint pl. a régi magyar könyvek tekintetében a Magyar Tudományos Akadémia könyvtára azzal a különbséggel, hogy a feladatok volumene többszörös. A hírlaptári előterjesztés szerint csak a száz legolvasottabb és egyben legjelentősebb országos jellegű és jelentőségű hírlap kb. 15 millió mikrofilm-felvételt jelentene. Ennek a számnak tükrében mutatkozik meg elsősorban mikrofilmtári kapacitásunk emelésének szükségessége, hiszen a jelenlegi 500-ezres teljesítményünk mellett ke-
reken 30 esztendő lenne szükséges csak a feladatok legfontosabb részének elvégzéséhez.

Az országos mikrofilmezési programmal kapcsolatosan több kérdést emelnek ki előterjesztéseink.

Elsőként az utóbbi évek folyamán kialakult azon mikrofilmsere kooperációkat említjük, amelyeket egyrészt hazai könyvtárakkal, másrészt külföldi (pl. a Matica Srpska) könyvtárakkal kötöttünk. Ebben a vonatkozásban, már csak voluménéből következően is, csak a hazaiakat említjük.

Csere-egyezményeinkkel hármas célt kívántunk elérni: saját filmezésünket növelni más könyvtárak pozitív filmjeinek átvételével, elkészült filmjeink másolatának rendelkezésre bocsátásával segíteni más könyvtárakat, végül az állományunkból hiányzó címeket, illetve a meglévő sorozatok hiányát pótolni. A debreceni és a szegedi egyetemi könyvtárral kötött egyezményeink (közülük jelenleg csak a szegedi tekinthető kialakultnak) eredményét két tényező határozza meg: elsőként az, hogy egyik könyvtár sem rendelkezik hírlapok mikrofilmezésére alkalmas felvevőgéppel, így nem tudnak a számunkra (de országosan is) az elsődrendű anyag filmezésében segítségünkre lenni; másodikként az, hogy a kölcsönös szolgáltatások tervezésénél szembekerül a helyi és az országos érdek, amit csak kölcsönös engedményekkel lehet egyeztetni. Hasonlóképpen jelentkezik ez az ütközés a vidéki, elsősorban a megyei könyvtárak esetében is, miután azok helyörténeti anyagának mikrofilmezését csak az országos terv rovására elégíthetné ki könyvtárunk. Megoldásuk lehetőségét tehát más formában kell majd keresni az országos program összeállításánál. Összefoglalóan: bár ezek a csere-egyezmények jelenlegi formájukban elsősorban a velünk kapcsolatban álló könyvtárakat segítik és csak másodsorban bennünket, fenntartásukat feltétlenül szükségesnek ítéljük, mert alapjai annak az országos kooperációnak, mely a későbbiekben lehetővé teszi az erők építő és gazdaságos összefogását a mikrofilmezés területén.

Második kérdésként egy országos hírlap központi katalógus létrehozásának szükségességét emeljük ki. Ha ugyanis hírlapjaink mikrofilmezését az országos program részeként végezzük, ez nemcsak a felvételezendő anyag kiválasztását befolyásolja, de kötelezővé teszi számunkra azt is, hogy a mikrofilmezésnél a lehetőségeknek megfelelően bibliográfiailag teljes sorozatokat állítsunk össze

és a legmegfelelőbb állapotban levő példányokat fényképezzük. Mindennek előfeltételeként jelentkezik a hírlapállomány országos felmérése és az erről készí- tendő nyilvántartás. Kollégiumunk állásfoglalása ebben a kérdésben egységes volt és úgy véljük, hogy létrehozásához a segítséget az MM könyvtárossztályától is megkapjuk.

Végül ide tartozóként adunk számot arról, hogy hírlaptárunk a visszamenő- leges mikrofilmezéssel párhuzamosan 1966-ban megindítja a legjelentősebb magyar hírlapok kurrens anyagának folyamatos rilmrevételét is. Ezt ideális körülmé- nyek között, még köttetlen, hibátlan példányokról végezhetjük, ami kifogástal- lan reprodukciót biztosít. Bár a Népszabadság, a Magyar Nemzet és a Népszava kb. évi 10-12 ezer mikrofilmkocka terjedelmű anyagának mikrofilmezése, a visz- szamenőlegeshez viszonyítva annak csak töredéke, kollégiumunk állásfoglalása szükségesnek tartotta annak felderítését is, hogy nem lenne-e lehetséges ezen a téren is a szerkesztőségek archívumaival együttműködve a párhuzamos munkát elkerülni. - HORVÁTH VIKTOR

könyvtárunk munkájáról

KITÜNTETÉSEK, JUTALMAZÁSOK

A művelődésügyi miniszter 1965. augusztus hó 1-i hatállyal DR. DEZSÉNYI BÉLÁNAK, könyvtárunk főosztályvezetőjének a "cimzetes egyetemi docens" címet adományozta.

F.évi november 6-án tartott ünnepségünkön került sor a NAGY OKTÓBERI SZOCIALISTA FORRADALOM 48. évfordulója alkalmából való jutalmazások kiosztására.

Könyvtárunk főigazgatója a pártszervezettel és a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben e jutalmazások egészét az évi munka középpontjában álló állományrevízió eredményének elismeréseként az e munkában elért teljesítmények jutalmazására használta fel.

Pénzjutalomban részesültek:

Balogh Éva
Balogh György
Barton András
Berczeli Károlyné
Berlász Jenő
Bétsch Elemérné
Bókai Béláné
Borsos Józsefné
Burián Ignácné
Dárdai Miklósné
Faggyas Margit
Falta Rosemarie
Fazakas József
Filep Ágnes
Fináczy Ernőné
Hajóssy Jánosné

Hegedüs Károly
Horák Mária
Horváth Aurélné
Horváth Tiborné
Jáky Éva
Kapuvári Mária
Karczagi Alajosné
Kastaly Beatrix
Kelecsényi Gábor
Kertész Judit
Kiss Elemérné
Kiszely Olivér
Koncz Béláné
Kovács Ilona
Linczényi Adorjáné
Miklósi János

Mirki György
Musszinger Gábor
Nagy Emese
Nagy Éva
Németh Károlyné
Pálinkás Sándorné
Sándor Erzsébet
Sinkó Pálné
Szalay Zoltánné
Szász Andrásné
Tajti Andrásné
Takács Zsuzsa
Tárkányi Gyula
Tomcsányi Tamás
Varga Józsefné
Vizkelety András

Könyvjutalomban részesültek:

Bán Tiborné
Bartók György
Bősze József
Buzás János
Harsányi Eszter
Kálóczy Lajos
Kesztler Jánosné
Kramp Brigitta

Schmidt Edit
Sefcsik Gyuláné
Seligmann Gézáné
Silfen János
Solymosi Ildikó
Somkuti Gabriella
Szilasi János
Szondi Béláné

Tasi József
Tudós Erika
Veres Orsolya
Végh Ilona
Vekérdi József

A KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI ÉS MÓDSZERTANI KÖZPONT munkatársai közül pénzjutalomban és írásbeli dicséretben részesültek: Czinner Tiborné és Faragó Lászlóné;

pénzjutalomban: Bánlaky Éva, Horváth Tibor, Mátis Livia, Mészáros Gézané, Szilágyi Tibor és Zöldi Péterné; a KPM autófelügyeletétől a "Balesetmentes közlekedésért III." kitüntető jelvényt és pénzjutalmat kapott Kecskés Mátyás.

ÉPÜLŐ UJ OTTHONUNK HIREIBŐL

A FŐBEJÁRATI ELŐCSARNOK UJ KIALAKÍTÁSA

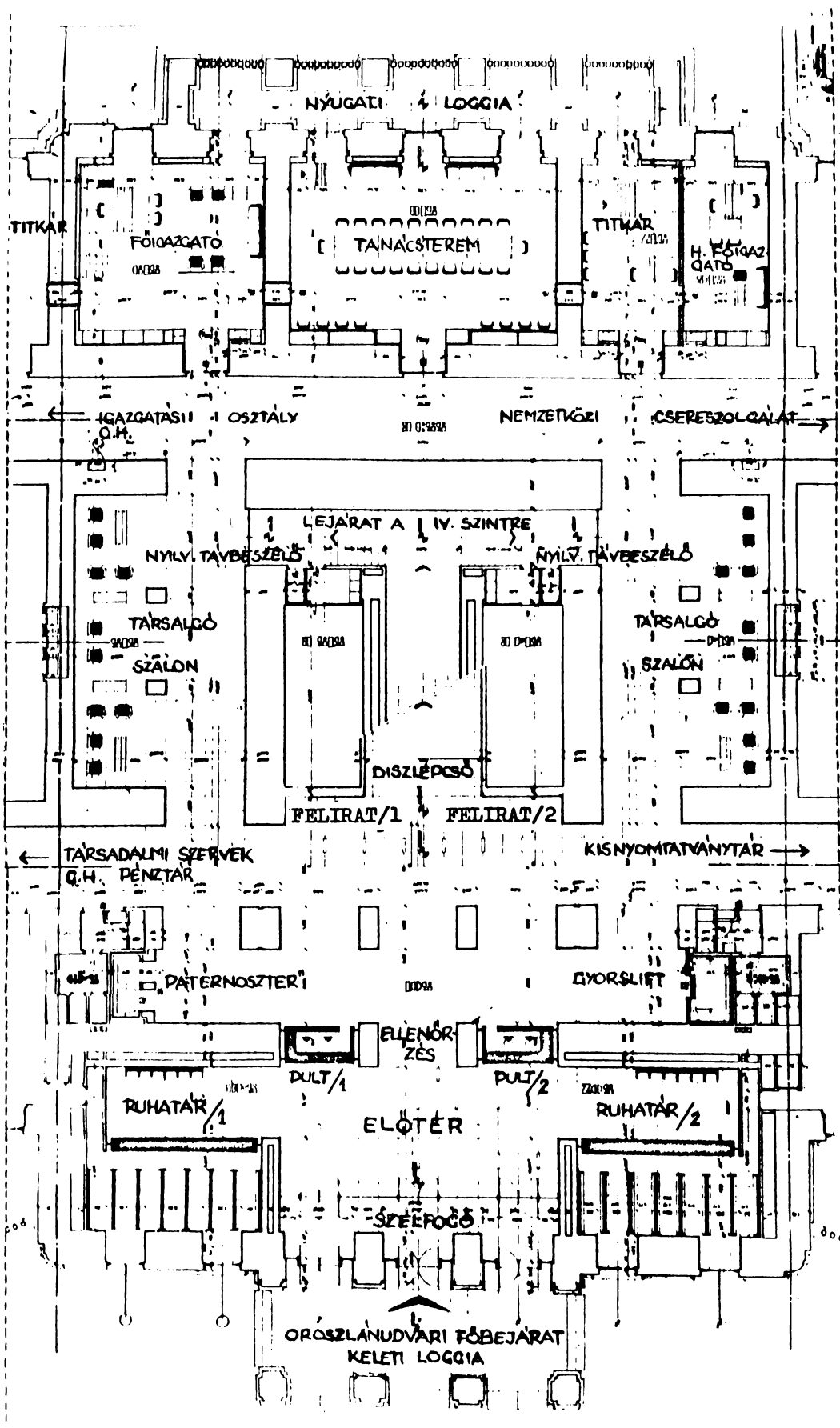
Budavári új otthonunk tervezési munkái az elmúlt hónapokban is nagy mértékben előrehaladtak. Az EM. KÖZTI III. Irodájának építészei az épülettel kapcsolatos kiviteli (un. "pallér") tervekkel minden jel szerint ez év végére elkészülnek. Ezzel befejeződik a tervezés első nagy periodusa. E tervek alapján az épület minden részlete megépíthető, nemcsak épületszerkezetileg, hanem a belső terek szempontjából is. Ez a hatalmas tervanyag azonban felöleli a fűtés, a mesterséges szellőztetés, klimatizálás, világítástechnika, az összes függőleges és vízszintes szállító berendezések (liftek, transzportőr stb.) valamennyi kiviteli dokumentumát. A jövő év során e tervanyag egyeztetése még komoly feladat lesz műszaki és szakmai - funkcionális szempontból egyaránt. A jövő évben azonban e munkákon kívül sor kerül az összes butorok (mobiliák) kiviteli - gyártási terveinek az elkészítésére is.

Az épülettel kapcsolatos kiviteli tervekben a berendezést, a butorzatot az alaprajzi méreteket illetően a tervezés már feltüntette. A belső és a gépészeti tervezők a tervezés munkájába idejekorán bekapcsolódtak. Ezáltal biztosítottuk azt a feltételt, hogy a gépészeti berendezések számára is meglehessen találni a megfelelő helyet a butorok jó elhelyezésével egyetemben. A továbbiakban egy-egy érdekes könyvtári szintnek, munkaterületnek alaprajzát vagy metszetét is időről időre közzéteszünk, hogy ilymódon is tájékoztatást nyujtsunk jövőendő új otthonunkról.

A főbejárati előcsarnok - melynek alaprajzát itt mutatjuk be -, a budavári palota ötödik szintjén van. Építészeti kialakítása elvi vonatkozásokban már korábban megtörtént. A részletes kiviteli tervezés során azonban a korábbi elgondolásokon módosítani kellett. Ez a változás a könyvtár számára előnyös módon lehetővé tette az általunk mindig igényelt, egyértelműen ellenőrizhető bejárat megvalósítását.

Az Oroszlán-udvarról érkező olvasó a nyitott, kőfaragású "loggia" alatt áthaladva jut el a három kapus főbejárathoz. E három kapunyílást korábban, a királyi lak megépítése idején, a szecessziótól erősen megzavart barokkos stíliú kovácsoltvas kapuk zártak el. E vaskapuk az ostrom során elpusztultak, illetve súlyosan megrongálódtak. Ugyancsak elpusztultak a vaskapuk mögötti üvegezett kapuszárnyak is.

Az új hármas tagolású főbejárat igen egyszerű lesz, a barokk kapunyílásokat a tervezés vastag üveg lapokkal zárja le, kétszárnyas, keretnélküli, lengő

üvegajtók felett a záróívet egyetlen nagy üvegtábla tölti majd ki. Erre az üveglapra kerül a könyvtár felirata és emblémája. Az Oroszlán-udvarról nyílik a Nemzeti Galéria és a Budapesti Történeti Múzeum bejárata is, a két társintézmény bejárata könyvtárunkéval azonos kialakítású lesz.

Az üzemelési terv szerint általában csak a középső kapukon bonyolódik majd le a forgalom. Átjutva e főbejáraton a szélfogó rész következik, vagyis az a belső üvegfal, amelynek az ugyancsak három, egyenként kétszárnyas lengő ajtaja lesz. Erre a szélfogóra az épület hőszigetelése szempontjából van szükség.

Az előtér mindkét oldalán a két nagy ruhatár helyezkedik el. A ruhatárt mindenkinek igénybe kell venni, olvasóknak, dolgozóknak, látogatóknak egyaránt.

Az olvasó az előtérből csak a könyvtár "torkán" (ahogy mondani szoktuk: "a zsák egyetlen száján") át juthat a belső terek felé. A nagy előtér középső részén négy pillér áll. A két mellső pillér s a ruhatár belső falsíkja közt helyezkedik el két pultban a beiratást ellátó szolgálat. Itt működik az ellenőrzés, az eligazítás is.

E szilipen átjutva jobboldalt egy a tisz személyes gyorslift, baloldalt pedig a folytonműködő "páternoszter" - szállítja fel az olvasót a felsőbb szintekre. A két belső pillértől jobbra a kisnyomtatványtár olvasótermébe, balra a társadalmi szervek (párt, szakszervezet, KISZ) irodáiba, illetve tanácskozótermébe és a gazdasági hivatalhoz lehet eljutni. A főbejáratnál szemben a diszlépcsőház következik, melynek kétoldalán (a vázlaton felirat 1. és 2.-vel jelezve) találja az olvasó azt a diszes "felirat-falat", amelyen a könyvtár nevét, alapítására utaló magyar és latin nyelvű szöveget, emblémáit stb. helyezi el a tervezés.

A diszlépcsőház kétoldalán két társalgó (várakozó, dohányzó) áll majd rendelkezésre, melyeken túljutva az épület nyugati középső részén az igazgatóság, tőle jobbra a nemzetközi csereszolgálat, balra az igazgatási osztály és a gazdasági hivatal helyiségeibe lehet majd eljutni.

Az igazgatósági termek közül külön szólunk a tanácsteremről. Ennek a 80 négyzetméter alapterületű helyiségnek mahagoni fából készül a falburkolata. Középső részén áll majd a nagy tárgyalóasztal. A teremnek több garnitúrája és falbaépített szekrénye lesz. Ez a helyiség volt a királyi lak idejében az olasz korai renaissance stílusban elkészített csodálatos Mátyás-terem, amelynek tolgya burkolatát Thék Endre készítette. E teremben áll Fadrusz János neves alkotása, Mátyás király kisebb méretű lovasszobra. Tanácstermünkben két képzőművészeti alkotást helyez el a tervezés: Mátyás király és Széchényi Ferenc márvány mellszobrát. A tanácsteremből három ajtón át az oszlopos loggiára lehet kijutni, ahonnan szép kilátás nyílik a Krisztinavárosra és a budai hegyekre.

Befejezésül még a belső térrendszer belsőépítészeti kialakításáról néhány szót. Teljesen modern felfogásban tervezik meg a könyvtár egész belső térrend-

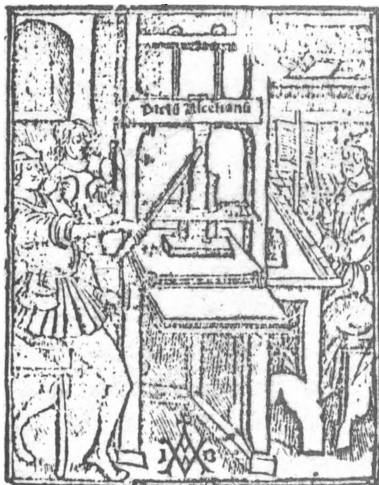
szerét, butorzatát, tehát a főbejárati előcsarnokét is.

A falakat az V.szint e központi térségében szürke márványlapok burkolják. A padlózat fehér márvány lesz, a diszlépcsőkkel együtt. A két ruhatár, a beíratási pultok, a két társalgó butorzata is modern lesz, szerkezetben, formában, kárpitozásban egyaránt.

E térrendszert kizárólag általános világítással világítják meg, a mennyezeten elhelyezett fénycsöveket művészién kialakított, kristályüvegből készített fényterelők burkolják.

Az építészetileg jól megfogalmazott tér nemes arányai, az értékes burkoló anyagok, a levegősen elhelyezett modern berendezések, az érdekes világítószervezetek külön-külön s együttesen minden bizonnyal már az előtérben élményt ígérnek a belépő számára. - TOMBOR TIBOR

RITKA CALEPINUS-KIADÁS
könyvtárunk antikva-gyűjteményében

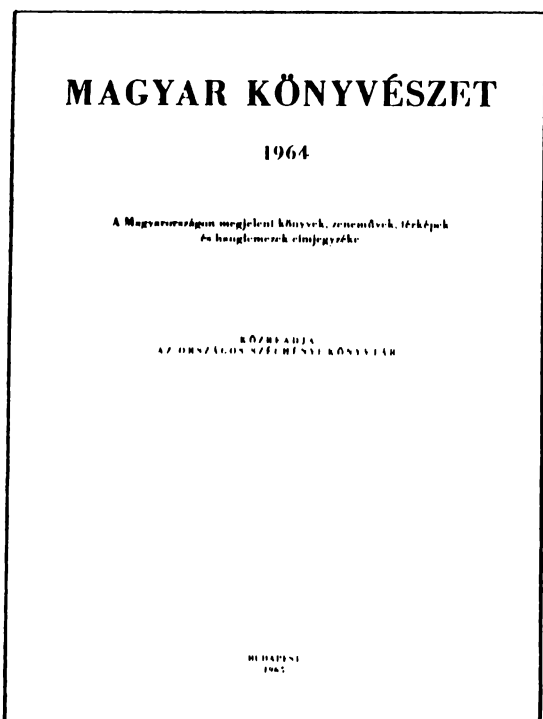
Ez év nyarán J.Veyrin-Forrer, a párizsi Bibliothèque Nationale Réserve-gyűjteményének munkatársa, a XVI. századi párizsi nyomdászokról és könyvkiadokról készülő publikációjával kapcsolatban különböző kérdésekben kért felvilágosítást könyvtárunktól. Többek között az iránt érdeklődött, hogy milyen kiadványaink vannak a híres XVI. század eleji párizsi könyvkiadótól, Ascensiuستól. Jodocus Badius Ascensius (1462-1535), a genti származású humanista - több neves kortársához hasonlóan - korán kapcsolatba került a könyvnyomtatással. Előbb Lyonban a Trechsel-nyomda, majd a párizsi Jean Petit tudományos tanácsadójaként működött, 1503-ban pedig maga is nyomdát alapított. Badius Ascensius a klasszikusok és a neves humanista írók műveinek gondos köz-

readásával nagy mértékben elősegítette a humanista műveltség elterjedését nemcsak Franciaországban, hanem Európa más országaiban is. Mintegy hétszázra becsülhető kiadványából kerekén 50 van meg könyvtárunk antikva-gyűjteményében, köztük Thucydides, Cicero, Plato, Livius, Lucretius, Polybius, Valerius Maximus művei. A párizsi kolleganő munkájának elősegítéséhez mikrofilmet készítettünk a nálunk lévő kiadványok cimleírásairól s azt küldtük meg a Bibliothèque Nationale-nak.

Október 20-1 kelettel J.Veyrin Forrer megköszönve a küldött anyagot, további tájékoztatást kért most már a kiadványokban lévő kiadói jelvényekről.

Egyben részletes leírást kért az 1513. évi párizsi Calepinus-kiadásunkról, amelyről eddig nem volt tudomása. Az 1436-ban Bergamo közelében, Calepio-ban született Ambrosius Calepinus Dictionarium-a a XVI. században számos kiadást ért meg. Th. Graesse Trésor De livres rares et précieux című munkája 1502, 1506, 1510 és 1512. évi kiadását sorolja fel, a nálunk lévő kiadásról azonban nincs tudomása. Nem említi e kiadást a British Museum nyomtatott katalógusa sem. Példányunk ritkasága azért különös, mert nem néhány lapos, könnyen pusztuló aprónyomtatványról, hanem közel 400 leveles, vaskos folio-kötetről van szó. A gondos kiállítású kötet izléses fametszetes kerettel díszített vörös és fekete nyomású címlappal jelent meg. A címlap közepén lévő, nyomdát ábrázoló fametszet Jodocus Badius Ascensius kiadói jelvénye, amelyet a könyvnyomtatás munkafolyamatainak illusztrálására nyomdásztörténeti szakmunkák is gyakran bemutatnak. - SOLTÉSZ ZOLTÁNNÉ

LEGUJABB KIADVÁNYAINKRÓL*

MAGYAR KÖNYVÉSZET 1964. Bp. 1965, Országos Széchényi Könyvtár. XXII, 830 l.

A magyar nemzeti bibliográfia "írás" munkájában az Országos Széchényi Könyvtár intenzíven vett részt, és abban szép hagyományokra tekinthet vissza. Amikor már úgy látszott, hogy a Petrik-féle könyvészet végleg kátyuba kerül, a könyvtár akkori főigazgatója, Fitz József megindította a Magyar Könyvészet új sorozatát, és azt az 1936. évtől egyre testesebb kötetekben 1941-ig folyamatosan megjelentette. Az 1921-től 1944-ig terjedő 24 éves ciklus - mely a teljes Horthy-korszak nyomdatermék anyagának bibliográfiáját ölelné fel - gyűjtési munkálata már 1941-ben megindult, s kisebb-nagyobb szünetekkel még ma sem zárult véglegesen le. Az 1945. év anyaga az 1945-1960-as ciklusba olvadva

megjelenés alatt áll, s előbb-utóbb a kutatók közkinccsévé válik. A Könyvtár 1946-ban Magyar Nemzeti Bibliográfia címmel időszak kiadványként való megindításával olyan munkára vállalkozott, amivel a bibliográfia terén valóban nemzeti könyvtári feladatot teljesít. Ez a periodikusan megjelenő bibliográfia - a magyar folyóiratok repertoriumával karöltve - azóta is töretlenül halad előre, s noha a nyomtatott előállításról áttértek az olcsóbb és háziilag megoldható

* Megrendelhetők az ÁKV könyvtárellátó osztályánál (Budapest VI., Népköztársaság utja 16.)

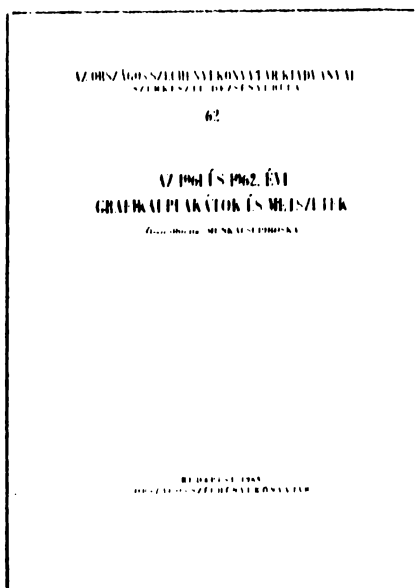
xerox-rotaprint eljárásra, hatása még így is, a határokon túli magyar kutatók körében is jótékonyan érezhető.

Az 1961. évtől kezdve már nemcsak időszakonkénti füzetekben, hanem egy vagy több éves kumulációban is megjelenik, amit csak dicsérni tudunk, bár ezzel kapcsolatban egy-két észrevételünk lenne. Pl. a hatalmas anyagot felölelő most megjelent kötet címlapján látható a nyomdatermékek megjelenésének éve: 1964. A kutatók azonban mégsem kapják egészen azt, amit a címlap ígér: részben többet, részben azonban kevesebbet. Elég sok előző évben kiadott könyv címe szerepel benne, nyilván azok, amelyek az 1963. év legvégén jelentek meg, s ezért nem kerültek már bele az 1963-as Magyar Nemzeti Bibliográfia füzetébe (pl. az 514. lapon Svozilová-Juhnová, Herma 1963-ban megjelent "A négy lábú varázsló" c. írójusi regénye). Ez az eljárás a kumulatív feldolgozásban semmiképpen sem helyes: nem lenne szabad ilyen mechanikusan követni a füzetek címanyagának átvételét. Szerintünk a kumulálásra elég sok idő áll rendelkezésre: az előző évi tételek kiemelésére, valamint a következő év első füzetében közöltek átvételére. Az elmondottakra még egy példát hozhatunk fel: az 1964. év legvégén jelent meg Szalatnai Rezső cseh és szlovák irodalomtörténete, valamint Falus Róbert ókori görög irodalomtörténete; mindkét munka címlapján világosan látható a megjelenés éve: 1964, és mégis hiába keressük a 64-es Magyar Könyvészetben. Ennek nyilván az az oka, hogy a könyvek beszolgáltatása csak 1965 januárjában történt, s így adataikat a Magyar Nemzeti Bibliográfia is csak 1965-ben közölte, viszont ennek következtében a 64-es kumulatív Magyar Könyvészet hiányként tartja számon. Az ilyen és a hasonló eljárás következtében kimaradt bibliográfiai adatok feldolgozásának módszerén némi változtatást kellene eszközölni, hogy napjaink, de a jövő nemzedékek kutatói is egy kötetben kapják mindazt, ami abban az évben megjelent. Az 1964. év Magyar Könyvészete egyébként könnyen kezelhető, jól tájékoztató, komoly szakmunka, s további, folytatólagos megjelenését csak helyeselni tudjuk. - KOZOCSA SÁNDOR

TÁJÉKOZTATÁSUL - E rovatunkban ismertett kiadványaink lapunk megjelenésekor az ÁKV könyvtárellátó osztályán már beszerezhetők.

A MAGYAR KÖNYVÉSZET most megjelenő kötete a Magyar Nemzeti Bibliográfia 1964. évi félhavasoként kiadott füzetének anyagát foglalja magában. Előző évi kötetei (1961-1962 és 1963) a könyvkereskedelemben már nem kaphatók, de korlátozott számban könyvtárunk kiadványi raktáránál még beszerezhetők. Az előbbinek 68, az utóbbinak 44 Ft az ára. Elsősorban azoknak ajánljuk figyelmébe, akik az MNB-nek ezekből az évekből való betűrendes mutatóit keresik, nem tudva arról, hogy az éves kumulációk megjelentetésével egyidejűleg az MNB füzetéhez külön mutatót nem adunk ki.

Még ez év során számolunk a MAGYAR KÖNYVÉSZET 1945-1960 első (Általános művek. Filozófia. Vallás. Társadalomtudományok. Nyelvészet.), 1966 márciusában pedig az ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR ÉVKÖNYVE 1963-1964 kötetének megjelenésével.

MUNKÁCSY Piroska: Az 1961 és 1962. évi grafikai plakátok és metszetek. Bp. 1965, Országos Széchényi Könyvtár, 453 l. /Az Országos Széchényi Könyvtár kiadványai. 62./

Értékes gondolatot valósított meg az Országos Széchényi Könyvtár, amikor az 1961. és 1962. évi grafikai plakátok és metszetek katalógusát kiadványai sorozatában most kiadta. A kutató nemcsak becses ikonográfiai ismereteket szerezhethet ebből a terjedelmes műből, nemcsak két év grafikai alkotásait tekintheti át jó rendszerezésben, hanem egyúttal szemléltető képet nyer grafikánk állapotáról is. Örvendetes képet tár elénk grafikai művészetünk gazdagságáról, virulásáról; a két esztendő termése bizonyítja, hogy a grafika hazánkban a századforduló óta nagyszerűen kifejlődött.

Meglepően nagy anyagról számol be a mű: 2 680 grafikai plakát és 1 000 metszet (rézkarc) leírását adja ETO rendszerből kialakított szakcsoportok keretében. Felsorolja tehát a képábrázolású és a rajzolt betűplakátokat, valamint a metszeteket s az egyes alkotásokat szakcsoportonként betűrendben sorolva adja. A leírások a magyar címleirési szabvány figyelembevételével, lehetőleg a plakátok szövege alapján készültek; a metszeteknél mindenekelőtt a kötelespéldányok adatszolgáltatására kellett támaszkodni. Közismert, hogy a grafikai alkotások leírása mennyire sokrétű, bonyolult és szövevényes. Igen fontos a grafikai alkotás komplex mivoltának a megragadása, szellemi jelentésének rögzítése is. Leírásának tehát az egyedileg jellemző lényeges mozzanatokat valamiképpen meg kell ragadnia. A kikerülhetetlenul sztenografikus rövidségű alapleírás adatait Munkácsy Piroska következetes annotációval egészíti ki a plakátoknál ábrázolás tárgyáról és a színek számáról. A leírások adatközlése igen jó; helyes lenne azonban a plakátot kiadó intézmény, vállalat, vagy szervezet megnevezését is adni, ahol ez a szövegből nem derül ki. A metszet leírásokkal kapcsolatban megjegyezzük, hogy nemcsak a papírlap, hanem a kép méretét is kívánatos lenne közölni. A tételeket áttekintve azt látjuk, hogy fametszetek, könyvomatok (litográfiák) és rézmetszetek alig szerepelnek metszetgyarapadásunkban.

A szinte áttekinthetetlen grafikai anyagot Munkácsy Piroska ETO rendszerhez igazodó szakcsoportosításban közli. E csoportosítás a szisztematikus besorolást, a tematikus tájékozódást elég jól szolgálja. Egységes szerkezetet ad a sokrétű anyagnak, azonban az élet elevevőségű, konkrét közvetlenségű és a mába gyökerező plakátok rendszerezésére néha ezek a kategóriák mintha szövevényesnek bizonyulnának. A metszeteknél pedig szükségtelen a téma szerinti csoportosítás; az alkotó művészek (szerzők) neve alapján, egyetlen betűrendben

felsorolhatók, az egyes tételeknél feltüntetve a klasszikus műfaji meghatározást (akt, osendólet, tájkép stb.)

Mind a maga egészében, mind adataiban, mind mutatóiban igen értékes az OSzK grafikai plakát- és metszetkatalógusa. Szerzője nagy tudással, alapos-sággal és mindenekelőtt tárgyyszeretettel dolgozta ki ezt a munkát. Nemcsak könyv-
szeti, hanem művészeti irodalmunk gazdagodását jelenti ez az OSzK házi sokszoro-
sítója által szépen és gondosan előállított könyv. Kívánatos, hogy a maga sze-
mében egyszerű kiadvány rendszeres folytatásra találjon a következő évek gra-
fikai plakátjainak és metszeteinek feldolgozásával. - VARGA S.FRIGYES

HIREK

ÚJ SZERZEMÉNYÜNK - A londoni Sotheby cég ez év július 26-i katalógusában szerepelt a következő kiadvány: Euagatorium. - Michael de Hungaria: Sermones XIII universales. Köln, 1505, Martin von Werden. - Michael de Hungaria domonkos író Temesvári Pelbárttal és Laskai Ozsváttal a legnépszerűbb középkori magyarországi latin írókhoz tartozott. Beszédgyűjteménye már a XV. században megjelent nyomtatásban, ezt a kölni kiadását azonban sem Szabó Károly, sem Apponyi bibliográfiája nem ismerte. Nincs meg e kiadás a British Museum könyvtárában sem. A mű népszerűségét mutatja, hogy a most megvásárolt kiadással azonos évben, 1505-ben a kölni Quentell nyomda is közreadta Michael de Hungaria munkáját. A középkori kódexlapba kötött értékes RMK-művet 4109 forintért szerezte meg könyvtárunk. - FAZAKAS JÓZSEF

EGY ÉRDEKES ANTIKVÁR-KATALÓGUS - Általános tapasztalat hogy a régi könyvek egyre ritkábbakká válnak, hovatovább eltűnnek a könyvpiacról. Noha az új bibliofília a modern irodalom és tudomány irányában bontakozik ki: ez nem jelenti, mintha megszűnt volna a régi könyvek szeretete. Csak a régiség korhatára toló-
dott el; közeledett felénk s így ritkább régiségnek számít már a felszabadulá-
sunkat megelőző évszázad jelentős könyvanyaga. Kifejezően tükröződik ez a folya-
mat az Állami Könyvtérjesztő Vállalat 70. számú antikváriuma legutóbbi (10.szá-
mu) katalógusában.

Igen érdekes a több mint 1400 tételt felölelő könyvjegyzék meglepően gazdag anyaga: történelmi forrásművek, monográfiák, helytörténeti, néprajzi, művelődés-
történeti, irodalomtörténeti és művészettörténeti művek. Könyvművészeti szempont-
ból figyelemreméltó a jegyzékben szereplő számozott és különleges kötésű magyar
könyvek, vesces első kiadások kis kollekciója. A hungarika - szempontból jelen-
tős anyag összeválogatásának, csoportosításának és a színvonalas katalógus szer-
kesztésének munkáját Fehér Lajos igen jól végezte.

Megjegyezzük még, hogy e szakszerű antikvárkatalógus komoly sikert aratott, mert a benne felkinált jó könyveket a könyvtárak és a gyűjtők szinte napok alatt megvásárolták. - Dr. VARGA SÁNDOR FRIGYES

A KOLOZSVARI EGYETEMI KÖNYVTÁR technikai korszerűsítésével megbízott Lám Béla gépészmérnök tapasztalatgyűjtésre könyvtárunkat is felkereste.

Az 1966.ÉVI IDEGEN NYELVI VIZSGÁK időpontját és jelentkezési határidejét a Művelődésügyi Kozlöny 1965/22-i számában megjelent közlemény szerint az ELTE az alábbiakban állapította meg: a január-februári vizsgákra a jelentkezési határidő: november 30., a május-juniusi vizsgákra március 31., az október-novemberi vizsgákra pedig augusztus 31. A negyedik vizsgaidőszakot az egyetem - szükség esetén - az 1966. év folyamán jelöli ki. Egyszerre csak egy nyelvből lehet jelentkezni vizsgára. A késedelmesen beküldött jelentkezési lapokat, valamint a vizsgaidőszakon kívüli vizsgáztatás iránti kéréseket az egyetem nem veszi figyelembe.

VITAVITAVITA

H O Z Z Á S Z Ó L Á S

A SZAKKATALÓGUS HASZNALATÁNAK VITÁJÁHOZ

[Irodalomtörténeti vonatkozásait ld. lapunk előző számában.]

A történészek által felvetett problémák oly sokrétűek, hogy csak bizonyo-
kérdéscsoportosításban kísérrelhetjük meg a válaszadást, illetve állásfoglalás'

A kutatók többsége a szakrendszert, illetve ezen belül elsősorban a tör-
ténelem főszak felépítését alkalmatlannak, elavultnak tartja. A tizedes rend-
szer egészének bírálataival nem foglalkozunk. Alkalmazását rendelet írja elő.
Könyvtári szakrend és tudomány-rendszerelés közötti különbség közismert. Utóbb
sem kerül el az elavulást. A történelem osztályozásánál azonban elsősorban
nem erről van szó, hanem a tudományág határainak megvonásáról. Érthető szakem-
beri igény, hogy minden - tudományágát érintő - kérdést egy csoportban szeret-
ne megtalálni. Így érthető pl. a földrajzos kívánsága, hogy minden konkrét hely-
hez fűződő irodalmat egybegyűjtson. s így érthető a szintézisben gondolkodó
történész igénye is, hogy a társadalom és az anyagi kultúra minden múltbeli,
tehát megtörtént eseménye, azaz annak rögzítése, leírása egy főszakon belül le-
gyen megtalálható. Ennek az érthető igénynek a kielégítése azonban - amellet,
hogy maradéktalan megvalósítása nagy nehézségekkel járna - nem is lenne célra-
vezető.

Szintézisre ma már a szakembereknek csak egy kis csoportja vállalkozik,
a kutatás alapiránya a specializálódás. A szaktörténész - és ugyanakkor a nem-
kutatói szintű olvasó is - tájékozódását megnehezítenénk, ha a szakkatalógus
egészének többségét a történelem főszakba zsúfolnánk.

Igaz ugyan, hogy a történelem szak általános felosztásán belül csoportosít-
ható ez a nem-koztörténeti anyag is (vö. Kelecsényi G.cikkeivel), de a szaktör-
ténész, illetve a történeti részkérdésekkel foglalkozó kutató munkáját azonban
ez nem segítené, mert míg pl. a nemzetiségi kérdés kutatója a megfelelő szak-
ban a legcélszerűbb elrendezésben együtt találhatja anyagát, addig a monumen-
tálissá dagasztott történelem szakban szinte reménytelen feladat lenne a köz-
történet hely es idő szerint tagolt szakaszainak végén, az egyéb témák közül
összekeresnie az őt érdeklő dokumentumokat. különösen akkor lenne veszélyes ez
az átrendezés, ha "átemeléssel", azaz a tulajdonképpeni szaktárgyból való ki-
iktatással járna.

Fő feladat tehát a történelem főszak határainak ésszerű megvonása. Hogy a szorosán vett köztörténeten kívül, mely szakok milyen jellegű anyaga kerüljön saját szakján kívül ide is, ennek lehetőség szerint pontos rögzítése szakemberek közreműködése nélkül alig képzelhető el. A döntéseket itt nem korlátozza a szakrendszer felépítése, csupán a túlzott mennyiségi növekedéstől való indokolt félelem.

Hogy az így kiválasztott anyag hogyan illeszkedjék bele a köztörténeti anyagba, az már átvezet a történelem szak általános rendezési kérdéseire. Itt az első rendezési elem a tér (terület), a második az idő (korszak). Harmadiknak csatlakoznak bizonyos műfaji és formai szempontok.

Az első rendező-elem is gondot okozhat egy korszak kutatójának, mert földrajzi széttagoltságban kell keresnie. Mégis, ha sorrendileg az idő után helyeznénk, sokkal nagyobb nehézségekkel találkozánk. Ezért megengedhetetlen pl. a regionális történet anyagának átemelése a nagyobb földrajzi egység szűkebb időkeretébe. A megoldás az, hogy a szükséges esetekben párhuzamosan, mindkét helyen kell szerepelni a céduláknak.

Többen foglalkoztak a második rendezési elem, az idő (más szavakkal a korszakolás) kérdésével. A Híradó ugyancsak több ízben beszámolt az e téren folyó előmunkálatokról.

Bár más szakokban is előfordul az idő, mint osztályozási elem, sehol nem kap ilyen különleges hangsúlyt, mert a történelem szak lényegében kimerül abban, hogy történelem, amely időben hömpölyög tova és ez az időbeni áradás nehezen szorítható korlátok közé. E pontnál szoktak beszélni "az ETO vaspáncéljáról." Meg kell jegyeznünk, hogy itt minden szakrendszer vaspáncél és annál inkább az, minél finomabb, tudományosabb kategóriákat próbál felállítani. Más egy könyv fejezeteit, vagy akár egy bibliográfiát megszerkeszteni és ismét más naponta a periódus- és témahatárokat átlépő könyveket elhelyezni, hozzáréhetővé tenni.

A leglényegesebb, alapvető követelménye a szakkatalógus történelem főszakjának, hogy a kutató az egy korszakkal foglalkozó valamennyi történelmi művet együtt megtalálja. E követelmény jelenleg nem teljesül. Ugyanis az eleve meghatározott periódusokat átlépő művek csupán az érintett első periódusba kerülnek besorolásra, a későbbiekben hiába keressük céduláikat. Ugy véljük, hogy a több korszakot átívelő művek többszörös besorolásának kérdése mind jelentőségében, mind kihatásában annyira alapvető, hogy eldöntésének meg kell előznie minden részlethatározatot a részperiódusokkal kapcsolatban, mivel eldöntése befolyásolhatja maguknak az időperiódusoknak kialakítását is. A fenti alapelv elfogadása ugyanis korlátozólag hat a felállítható periódusok számára, mivel végtelen sok cédulát egy műről beosztani semmiképpen nem volna célszerű. Figyelembe kell venni ezenkívül, hogy pl. egy gazdaságtörténeti szemlélettel írt munka időhatárai egészen mások, mint a politikai történet eléggé megállapodott korszakolása, nem is beszélve a történeti személyiségek életrajzáról.

Praktikusabbnak tartjuk ezért kevészámu, de tudományosan helytálló időperiódus meghatározását. Arra gondolunk, hogy a jelenlegi korszakbeosztás szembezőő hibáit ki kellene küszöbölöni. Ugyanakkor figyelembe kellene venni, hogy a korszakok időhatárai általában egy-egy sorsdöntő esemény időpontjára esnek, amelyek rendszerint igen gazdag irodalommal jelentkeznek a szakkatalógusokban. Ezeknek tehát - mint korszakot lezáró és új korszakot nyitó időszakoknak - külön jelzetet kellene biztosítani (1848-49, 1918-19).

Fenti korszakok, időszakok ugyanis jelzetekkel rejezhetők ki. (Nem érinti a lényegét, hogy évszámokkal, vagy azokat helyettesítő, állandósult .0-val történik ez.) E jelzetek mechanikus rendjét, "felsorolását" adják a történelem szaknak, az idő meghatározottságának segítségével. Így van ez akkor is, ha a korszakoknak nevet, "címet" adunk. A korszakok további részletezését ugyancsak mechanikusan kell elvégezni, hiszen - mint említettük - a történelem főszak második rendező-eleme, "dimenziója" az idő. (Hogy ez a részletezés hogyan történjen, arra vonatkozólag vannak elképzeléseink, ezek főszempontja, hogy minden mű okvetlenül szerepeljen abban a korszakban v. alkorszakban, amelyet tárgyal.)

A történelem időfolyamatában jelentkező konkrét problémák, témák (vámpolitika, forradalom, osztályok, háborúk stb.), amelyek egyébként besorolást nyernek valamely konkrét ismeretág megfelelő helyén, a történelemben a tárgyalt korszakon belül kétféleképpen helyezhetők el. vagy egyszerűen történelmi munkának tekintjük és megkülönböztetés nélkül besoroljuk a megfelelő korszakba, vagy viszonyítással külön csoportokat képezünk a korszakokon belül. Megengedhetetlen mind elvi, mind gyakorlati szempontból, hogy a speciális tárgy, téma szerinti osztályozási elemek azonos dimenzióban keveredjenek, váltakozzanak az idő-kategóriákkal. (Hiradó 1965. 5/6.sz.)

Fontos kérdés tehát az, hogy a témákat mihez kapcsoljuk (viszonyítsuk)? Ha a részletes idő-alkategóriához, akkor az amugy is atomizált történelem-darabkákat még tovább tagoljuk az áttekinthetetlenségig. Meg lehetne állapodni abban, hogy az ilyen téma szerinti csoportosítást mindég a főkorszak számához kapcsoljuk, bár itt is nehézséget jelent a több korszakot átívelő művek elhelyezése.

Problemátikusnak látjuk az 1848-48 korszak témaszerinti felosztásának (Hiradó 1965.10.sz.) analóg átvitelét más korszakokra, sőt magában a tárgyalt korszakban is. Ha ETO jelzeteket használunk, nem engedhetjük meg, hogy [323] viszonyítással jelöljük a pártokat, irányzatokat, életrajzokat, mikor ezeknek jelzete más. Ha a tízeses osztályozást alkalmazzuk, akkor a viszonyítások pontos jeleztét és sorrendjét kell követnünk, már csak azért is, hogy a Nemzeti Bibliográfia és majdan a cédulasokszorosítás révén a többi könyvtárak változatlanul alkalmazhassák jelzeteinket.

Elképzelhető, hogy a téma szerinti művek a történelem főszakon (vagy esetleg az egyes országokon) belül képezzenek külön összefüggő csoportot. Ez azonban a konkrét szakok megismétlését jelentené, áttekinthetlenebb felosztásban.

Ugy véljük, hogy a történész, aki a társadalom életének csaknem minden multbeli megnyilvánulását áttekinti, végső soron kénytelen a szakkatalógussal is így tenni, mivel minden őt érdeklő tárgynak összegyűjtése egyetlen szakba csupán formális változást, könnyebiséget azonban nem jelentene.

Felmerült a történelem szak tehermentesítése is (tankönyvek, bizonyos sorozatok). Legujabban a köteleespéldány tankönyvek már nem is kerülnek besorolásra. Ezt a selejtezést végre lehetne hajtani visszamenőleg is. Másrészt a katalógus teljességének kérdése (folyóiratcikkek, különlenyomatok, jegyzetek) közös probléma minden szakban. Igény mutatkozott kronológikus (a művek megjelenési ideje szerinti) katalógus felállítására is. Érdemes lenne foglalkozni olyan katalógus gondolatával, amely a tárgyalt időszakok szerint tárja fel a műveket. Véleményünk szerint azonban az összes számbajövő témák kronológikus csoportosítását egy ilyen külön-katalógus célszerűbben biztosítaná, mint a történelem főszakba zsúfolt "egyéb" anyag. Foglalkozni kellene az aktuálisból "történelemmé válás" egész problémakörével is, végrehajtása azonban olyan technikai (és elvi) nehézségekkel járna, hogy ennek megvitatását máskorra kellene halasztani.

Híradónk kezdeményezése igen hasznos volt. Sok probléma csak a szakemberek megvilágításában vált számunkra problémává. Nyilvánvaló, hogy a szaktudósok segítségével aligha tudnánk megközelíteni a közös célt: használható szakkatalógus létrehozását. - PAPP ZOLTÁN-SCHNELLER KÁROLY

FIGYELŐ SZEMMEL

A NEMZETKÖZI LENAU TÁRSASÁG mosonmagyaróvári második ülészakáról

A Magyar Irodalomtörténeti Társaság meghívása alapján a f.év októberében Mosonmagyaróvárott tartott ülészakon könyvtárunkat dr.Keresztury Dezső főosztályvezető - ugyanakkor az ülészak elnöke is - és dr.Vízkelety András, kéziratárunk tudományos munkatársa képviselte.

Az alábbiakban VIZKELETY ANDRÁS-nak, az időközben már megkezdett külföldi tanulmányutja első állomásáról, Münchenből küldött beszámolóját közöljük.

*

A Nemzetközi Lenau Társaság alig egy éves multra tekinthet vissza. 1964-ben alakult az alsóausztriai Stockerauban - ahonnan Lenau apja származott s ahol a költő talán leghosszabb időt töltött. A Társaság alakulásakor megjelent emlékkönyvben már több magyar szerző cikke képviselte a hazai Lenau-kutatást, többek között Hajdu Helga a kéziratár birtokában levő ismeretlen Lenau leveleket publikált.

Ma már senkiben vitathatja komolyan, hogy Lenau életműve a német-osztrák irodalom szerves részét képezi. Persze költészetében nem kis szerep jutott a magyar élményanyagnak is, hiszen elég hosszú időt és éppen legfogékonyabb ifjúkorát töltötte Pesten és Tokajban. Mindenesetre ezeknek a szálaknak és a magyar Lenau-kutatásnak megbecsülése nyilvánult meg abban, hogy a Társaság - alakuló gyűlése utáni - második ülészakát Mosonmagyaróvárott tartotta, részben közösen a Magyar Irodalomtörténeti Társasággal. Lenau 1822-ben - jogi tanulmányai elől menekülve - iratkozott be a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémiára, hova anyja és mostohaapja is követte őt. Bár csak egy évet töltött itt a család, mégis sok minden őrizi a városkában emléküket.

A megye, a város és különsképpen az Agrártudományi Főiskola mindent megtett, amit csak a rendezés terén kívánni lehetett. Az elszállásolás, az étkeztetés, az előadóterem biztosítása, ügyes kis Lenau-kiállítás a helytörténeti muzeumban, izléses kulturműsor, mind alkalmas volt arra, hogy kellemes emléke tegye az ott töltött három napot.

Az előadások - Keresztury Dezső elnöklete mellett - egyrészt Lenau költészetének egyes kérdéseivel, másrészt az egykoru középeurópai irodalom sajátos problémáival foglalkoztak. Az előadások közül a grazi Mühlherr professzorét (Lenau und der österreichische Vormärz) és Sziklay Lászlóét (Beziehungen zwischen der mitteleuropäischen Literaturen im 19. Jahrhundert) szeretném külön

is megemlíteni.

A résztvevők nagyrésze magyar és osztrák volt, de akadtak vendégek mindkét Németországból is. A záróünnepség fénypontja Helmuth Janatsch, a Burgtheater művésze Lenau-tolmácsolásai voltak. Az ülészakot a külföldieknek rendezett győri és pannonhalmi kirándulás zárta le.

Több napos értekezleteken, közgyűléseken persze nem csak az az érdekes, ami az előadásokban hangzik el, hanem az is, ami azokon kívül történik: személyes ismerkedések, beszélgetések, az elhangzottak - és az el nem hangzottak - kötetlen formában történő megbeszélése. Magyaróvárott - hála az okosan tagolt programnak, erre is nyílt alkalom. A közgyűlés mindenesetre jó szolgálatot tett a magyar-osztrák és egyáltalán a nemzetközi tudományos kapcsolatok terén.

A LYUKKÁRTYA SZERVEZŐI TANFOLYAMRÓL

Az OKDT egyik szakbizottsági ülésén Papp István vetette fel, hogy az információ tárolás és visszakeresés modern eljárásainak elsajátítására szükséges lenne két-hároméves kurzust indítani, önálló tanfolyamként, ha már az intézményes könyvtárosoktatás erről az egész kérdéskörrel megfeledezett. Eredetileg a legmodernebb elektronikus megoldásokra gondoltunk, de csakhamar kiderült, hogy ezt megelőzendő gépi lyukkártya ismeretekre van szükség. Megfelelő előadók, demonstrációs eszközök, stb. hiányában a tanfolyam szervezését a KMK nem vállalhatta, ezért az Országos Ügyvitelgépesítési Felügyelethez fordultunk, akik készséggel indítottak külön tanfolyamot, könyvtárosok részére is, amelynek programja a gépi lyukkártya-technika dokumentációs-könyvtári alkalmazását öleli fel. A tematika részletesebben a következő:

Általános szervezési ismeretek	kb. 20 óra
Ügyvitel kis és középgepek ismeretése	kb. 45 óra
Lyukkártyagépek ismertetése ..	kb. 110 óra
Lyukkártyatechnika könyvtári-dokumentációs alkalmazása	kb. 80 óra
Elektronikus számítógépeken történő adatfeldolgozás alapjai ..	kb. 25 óra.

A tanfolyam hallgatói a fenti anyagból szóbeli beszámolót tesznek és szakdolgozatot írnak. A szakdolgozat megvédése után lyukkártya szervezői oklevelet kapnak, s az oklevél kiállítására után egy évvel lehet kérni lyukkártya-szakértő oklevelet is.

A szaktanfolyam - mint minden új oktatási forma - magán viseli természetesen a kísérletezés nyomait. Már most látszik például, hogy az általános szervezési ismeretek anyagát a későbbi tanfolyamokon tömöríteni lehet. Legérdekesebb résznek a lyukkártyatechnika könyvtári-dokumentációs alkalmazása ígérkezik. E témában az OUF és a KMK közösen jegyzetet ad ki, mintegy 18-20 év

terjedelemben. A jegyzetet szerzői kollektíva készíti, s mivel az eddigi eljárások, megoldások ismertetése mellett a téma elméletének kérdéseit is kimerítően tárgyalja, nemzetközi viszonylatban is hiányzó összefoglaló műnek ígérkezik. A jegyzet jövő őszre jelenik meg, sajnos eléggé korlátozott (400-500) példányszámban.

A lyukkártya szervezői tanfolyamra épülne terveink szerint egy szintén kétéves tanfolyam, tananyaga kizárólag az elektronikus megoldásokat és az ehhez szükséges elméleti alapokat tartalmazná. Ez utóbbihoz szükség van a lyukkártyatechnika ismeretére, ugyanis a dokumentáció területén az elektronikus számítógépeken történő adatfeldolgozásnál az elsődleges adathordozó rendszerint lyukkártya vagy lyukszalag.

Tanfolyamunkkal és terveinkkel kapcsolatban többen aggodalmuknak adtak kifejezést. Nincs erre szükség, nálunk e módszerek ugysem kerülnek bevezetésre stb. stb. hangoztatják. Mindezekkel mi is számoltunk, s tudjuk, vállalkozásunk kockázattal jár. Mindenesetre: nem tervezzük nagytömegű szakember képzését. Ami pedig a modern eljárások hazai alkalmazását illeti - nem akarok senkit elkészeríteni - nekünk az a véleményünk, hogy könyvtárainkban a XIX. századi munkamódszerek a tarthatatlanok. Mindez elsősorban nem is anyagi probléma, hanem szemlélet kérdése. Könyvtáraink ugyanis olyan új, hatékony módszerek bevezetését is elvetették, amelyek nem igényelnek különös gépi berendezéseket (kézi lyukkártyák, uniterm-eljárások stb.) Mindez arra utal, hogy a hiba a közfelfogásban keresendő. Tudomásunk szerint a közeljövőben Magyarország elég nagy tömegben importál lyukkártyás berendezéseket és elektronikus számítógépeket. Ezek - mivel a könyvtári-dokumentációs feladatok nem nagyon bonyolult és nem túl időigényes programok - "mellesleg", mondjuk bér munkában elvégezhetik ezeket is.

Egy bizonyos. A mai követelmények, igények és munkamódszereink, szolgáltatásaink között mély ellentét feszül. Nem győzhetjük eléggé szegyenleni magunkat, hogy ezt kívülálló szakemberek ismerik fel és nem a könyvtárosok. -
HORVÁTH TIBOR

SZAKSZERVEZETI KRÓNIKA

A Magyar Szocialista Munkáspárt Budapesti Bizottsága és a Közalkalmazottak Szakszervezete Központi Vezetősége mély megrendüléssel tudatja, hogy

Chajes Ida elvtársnő

a Közalkalmazottak Szakszervezete Budapesti Bizottságának titkára

november 22-én, 51 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt.

Az elhunytat a Budapesti Pártbizottság és a Közalkalmazottak Szakszervezete Központi Vezetősége saját halottjának tekintli.

MUNKÁNKRÓL * MEGBESZÉLÉSEINKRŐL * RENDEZVÉNYEINKRŐL

SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁG

A szakszervezeti munka napi kérdéseinek intézésére november 1-én, 8-án és 22-én - esetenként az illetékes reszortfelelősök bevonásával - vezetőségi, november 15-én pedig a szakszervezeti bizottság egészének részvételével tartottunk ülést. Napirendjén az alábbi kérdések szerepeltek:

1. Megtárgyalta az SzB az előzőleg vezetőségi ülésen előkészített 1966. évi költségvetést, majd úgy határozott, hogy azt a tagságot képviselő összbizalmi értekezleten kell megtárgyalni, melynek az összeállított költségvetést elfogadásra ajánlotta. [A f.évi november 16-án összbizalmi értekezleten elfogadott költségvetést lapunk következő számában ismertetjük].

2. Megtárgyalta és elfogadta az SzB a Gyulai Árpád társ.munkavédelmi felügyelő által előterjesztett 1966. évi egészségügyi tervet. Az SzB határozata alapján (a tervben rögzítettek kiegészítéseként) az általános olvasóteremmel és a hírlapolvasónál levő mosdókra hívtuk fel a gazdasági vezetés figyelmét. Idézzük: "Ugy véljük, hogy az adott lehetőségek között is mód nyílna (ezeknek az olvasók és dolgozók által használt mosdóknak) a jelenleginél kulturáltabb megoldására (rolyékony szappan, elektromos kezzárítás v. tengelyekre szerelt és megfelelő időközönként váltott törülköző). Miután Gazdasági Hivatalunk ennél sokkal nehezebb kérdéseket is megoldott, úgy véljük, hogy ez sem megoldhatatlan, ha azt a Gazdasági Hivatal fontosnak tartja."

3. Megtárgyalta az SzB a 167/1965. (M.K.20.) MM sz. utasításnak a könyvtárat érintő, a munkaértekezletek rendjének szabályozásával kapcsolatos rendelkezéseit és utasította a titkárt, hogy annak további részleteit és az azzal kapcsolatos főigazgatói rendelkezés kiadását illetően tegyen javaslatot könyvtárunk vezetésének.

4. A továbbiakban az SzB folyamatba levő napi feladatokkal, többek között egy nov. 26-ra - előadássorozatunk nyitásként - tervezett irodalmi délután és a dec. 4-re tervbe vett szakmai továbbképző előadás kérdéseivel foglalkozott.

ÖSSZBIZALMI ÉRTEKEZLETEK

Október 30-án és november 16-án összbizalmi értekezleteken tárgyaltuk meg egyrészt a tagdíjbesorolásokkal, a novemberi jutalmazásokkal kapcsolatos kérdéseket, másrészt a nov. 15-i SzB-ülés anyagát. Ez alkalommal került sor az 1966. évi költségvetés megtárgyalására is.

TÁRSADALOMBIZTOSITÁSI TANÁCS

A november 9-én tartott ülés részint segélyezési, részint üdülési kérdésekkel foglalkozott.

Munkaadói segélyre javasolták szociális és egyéb körülményekből adódóan Balázs Miklósné (250 Ft), Krausz Jánosné (250 Ft), Szabó János (300 Ft) és Tőkésy Ilona (250 Ft); házasság alkalmából Filep Ágnes (200 Ft); tanulmányi segélyként Juhász Julia, Maczika Béla, Sándor Erzsébet és Sajtós Endre (100-100 Ft) dolgozókat. Szakszervezeti rendkívüli segélyben részesítették (figyelembe véve több évi példamutató szakszervezeti munkájukat) Darabos Pálné (szülés alkalmából 400 Ft) és Koncz Béláné (betegség címén 300 Ft) szakszervezeti tagokat.

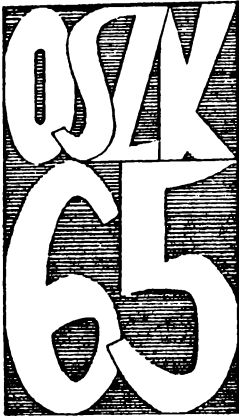
Megtárgyalta az ülés a meghirdetett üdülési beutalásokra történt jelentkezéseket. Ennek kapcsán Kiss Györgyné nyugdíj-felelős számolt be arról, hogy 40 nyugdíjasunkat hívta fel jelentkezésre, akiknek 1966 folyamán (lehetőségeinknek megfelelően) alkalmat kívánánk biztosítani az üdülésben való részvételre, elsősorban Keszthelyen és Zircen, valamint a kontingensen kívüli beutalásoknál.

NOVEMBER 4. * MEGBESZÉLÉS

A szocialista munkakollektíva-mozgalom könyvtárunkban nyert tapasztalatait beszéltük meg a Közalkalmazottak Szakszervezete Elnöksége részéről bennünket felkereső Szabó Endre osztályvezető elvtárrsal és egyik munkatársával.

NOVEMBER 5. * SZÁMVIZSGÁLÓ BIZOTTSÁG ELLENŐRZÉSE

Alapszerveztünk pénz-és értékcsikk nyilvántartását, kezelését ellenőriztük. Az SzB pénztárkönyvének egyenlege: készpénz = 3 010,74 Ft [az előírásnál nagyobb összeget a nov. 6-i ünnepség kiadásaira való előkészület indokolta], követelés = 639 Ft, OTP számlán = 11 572,80 Ft, tagdíjbélyegben = 8 586 Ft, összesen = 23 808,54 Ft

BEKÖSZÖNTŐ

Uj rovattal jelentkezünk, újabb szinfolttal szeretnénk ki-egészíteni, teljesebbé tenni lapunkat. Híradónk szeptembe-ri számában Kovács József, a zirci műemlékkönyvtár vezető-jének levelét közöltük "Amit hiányolok" címmel s e levél által indítottan úgy véljük, hogy olvasóink szívesen lát-nák, ha a Híradó hasábjain többet foglalkoznánk dolgozóink személyes gondjaival, örömeivel, eredményeikkel és érdeke-sebb élményeivel is. A könyvtár munkatársainak együttese ma már olyan nagy, hogy alig érünk rá s alkalmunk sincs megismerni egymást s tudomásul venni egymás dolgait. Pedig az ilyen érintkezés színesebbé, emberibbé teheti a munkahely életét, barátságosabb légkört biztosíthatna, s ki ne szeretné kellemesebben eltölteni azt a bi-zonyos nyolc órát?

Közösségünkről szóló rovatot nyitunk tehát "OSzK 65" címmel, kitégítva a folyosók és a büfé környékét, közölve mindazt, amit itt-ott hallani, ami a könyvtár és a dolgozók életében esemény, ami gyakran közérdekű, néha csak ma-gánjellegű, de mindig érdekes és megbeszélésre is érdemes. Mindazt, ami érde-mes a dicséretre, vagy a megróvásra, s legszebb jutalmunk az lesz, ha irasunk nyomán elintéződik egy-két akadozó dolog, vagy megváltozik egy-két változásra megérett valami... És most lássuk, mi ujság?

Először is BEMUTATJUK UJ MUNKATÁRSAINKAT

Karácsony Sándor tudományos munkatárs a Feldolgozó Osztály új dolgozója, szakozói munkakörben. Magyar-latin szakos okleveles középiskolai tanár, 1952-től Pesterzsébeten általános, ill. középiskolában tanított. Nyelvészettel, kö-zelebről nyelvtörténettel foglalkozik. E tárgykorból 1961-ben megjelent mun-kája: Személyneveink 1500-tól 1800-ig. Batári Gyula ugyancsak tudományos mun-katársi besorolásban a Hírlaptárban dolgozik október elsejétől. Egyetemet vég-zett könyvtáros, tíz évig az Országos Műszaki Könyvtár munkatársa volt. Könyv-tári vonatkozású cikkei könyvtáros szaklapokban jelentek meg.

Két idén végzett könyvtárszakossal is szaporodott könyvtárunk: Fésüséné Domanovszky Judit (könyvtár-földrajz szakos) a Központi Katalógus, Lengyel Enikó (magyar-könyvtár szakos) a Feldolgozó Osztály új munkatársai. Domanovszky Judit "könyvtáros családból" származik: édesapja, Domanovszky Ákos az Egyetemi Könyv-tár igazgatóhelyettese s édesanyja is dolgozott könyvtárosként.

Czizmadia Pál főelőadó előző munkahelye a Budapesti Falemezművek volt. A Gazdasági Hivatalban belső revizori munkakört lát el, ezenkívül hozzá tartoz-nak gazdasági vonalon az OSzK vidéki könyvtárai. És végül "legifjabb" munkatár-sunk, a most érettségizett Ispánki Ferenc, a Raktári Osztály dolgozója.

Szeretettel köszöntjük körünkben új munkatársainkat és jó munkát kívánunk mindnyájuknak!

SZERETNÉNK BESZÁMOLNI olvasóinknak - azoknak is, akik ott voltak, de még inkább azoknak, akik nem voltak ott! - a november 7-i ünnepi estünkről s az ezt követő, már hagyományossá vált táncmulatságról.

Óvári Sándor ünnepi beszéde után színvonalas műsort hallhattunk: Jancsó Adrienne előadóművésznő a tőle megszokott szuggesztivitással Illyés Gyula egyik költeményét adta elő, majd az ez évi budapesti nemzetközi zenei versenyeken első helyezést nyert Magyar Fuvósötös szerepelt.

A jutalmak kiosztása után, már átforrósodott hangulatban kezdődött a zene és a tánc s tartott egészen reggel 6-ig. Heinz Bogdán gitáregyüttese szolgáltatta a zenét, de később váratlanul megjelent a vendégek sorában a híres "Flottilla-együttes" s önként és lelkesen húzta, vagyis pengette és fújta hajnalig. A lelkesedés a közönségből sem hiányzott: láttunk "zakatolást" és hallgattunk nótázást a hajnali órákban, mintegy husz főnyi kitartó "törzsgárda" torkából. S az energia még ezzel sem merült ki: az átmulatott éjszaka után a KISZ-fiatalok minden butort helyre raktak, minden berendezési tárgyat a helyére cipeltek s így hétfő reggel zavartalanul indulhatott a munka.

Itt kell elmondanunk azt is, hogy az idén a tervek, a ruhatár, a büfé stb. teljes berendezését, a butorok szállítását a KISZ-szervezet tagjai végezték, példamutató buzgalommal és ügyességgel. Más évekkel ellentétben, a "relnőtt" szervezőknek most alig akadt munkájuk, legfeljebb irányítani kellett. De szólnunk-e arról, hogy miképpen értékelte ezt a munkát a Gazdasági Hivatal, vagy inkább azt kérdezzük meg: ki tudná-e forintban fejezni a fiatalok kedvének elvesztését? Mindenesetre - úgy látjuk - ami az idén kevesebbe került volna, az most ingyen történt azért, hogy jövőre és azutánra sokkal többbe kerüljön ...

Az ünnepi esten és a táncmulatságon szétnézve, örömmel láttuk a sok fiatalot, családi és baráti körökkel együtt, -sőt tulajdonképpen csak őket láttuk. Pedig szeretttük volna, ha vezetőink közül is többen jelentek volna meg, vagy a "derékhad" is (korban és rangban értve) erőteljesebben lett volna képviselve. Hiszen nem baj, ha a táncot elsősorban a fiatalok ropják, - de fehér asztal mellett elbeszélgetni sem igen volt kedvük gyorsan hazatávozó munkatársainknak...

Mindent összegezve: jól sikerült, vidám este volt s az idén még a ruhatárban is simán, zökkenőmentesen zajlott le minden, amiért a Hajós házaspárt illeti a dicséret.

Az élet természetesen nemcsak mulatságból áll, - ez most nem arról jut eszükbe, mert éppen a legutóbbi házasságkötésekről akarunk beszámolni, de most valóban ez következik.

Ferenczfy Klára a Kötészet dolgozója Mürschberger Ferenccel, Filep Ágnes

a Feldolgozó Osztály munkatársa Pásztor Rezsővel, Juhász Julia, a Raktári Osztály dolgozója Sefcsik Gyulával kötött házasságot. A három ifju párnak sok boldogságot kívánunk!

Könyvtárunk nagy családja két kisleánnyal szaporodott: Hegyi Andrásnének (KEO) szept. 16-án Magdolna, Darabos Pálnének (Hirlaptár) okt. 10-én Orsolya nevű gyermeke született. A kismamáknak szeretettel gratulál a Híradó!

Az UTAZÁSOK a nyár elmúltával ritkulnak, de azért most is akad egy-két "maszek" vagy hivatalos ut. Szilvássy Zoltánnéval lengyelországi utjáról beszéltünk:

- Férjemet kísértem el hivatalos utjára, a Varsóban tartott földmunkagépekkel foglalkozó nemzetközi kongresszusra. Hatnapos lengyelországi tartózkodásunk alatt nemcsak Varsóban, hanem Wroclawban is jártunk s egy kongresszusi kirándulás keretében Turoszow-ba is eljutottunk, ahol életemben először láttam barnaszén külszíni fejtését. Legnagyobb élményem a varsói Történeti Múzeum egészen újszerű, modern rendezése volt. Történeti anyagot ilyen megkapóan szép környezetben kiállítva ritkán lehet látni. Aki Varsóban jár, el ne mulassza megnézni! Meglátogattuk Chopin szülőházát is Zelazowa Wola-ban, Varsótól 65 km-re. Chopin zongoráján minden vasárnap játszanak Chopin műveket, a ház ablakai tárva-nyitva vannak s a közönség a kertben ülve vagy sétalgatva hallgatja a zenét. Az akusztikai berendezés nagyszerűen működik, a kert legtávolabbi pontjain is tisztán hallható a zene.

A Kézirattár vezetője, Csapodi Csabáné hivatalos ut előtt áll: a magyarországi középkori művészet Neuchatel-i kiállítására kapott meghívást. A kiállításon könyvtárunk állományát több középkori kódex képviseli.

VENDÉGEK, de munkatársaink is azok az ötödéves könyvtárszakos egyetemi hallgatók, akik közül hatan töltik gyakorlati idejüket könyvtárunkban. Addig is, amíg őket személyesen kérdezzük meg könyvtári tapasztalataikról, megemlékezünk róluk névszerint, zárójelben feltüntetve az osztályt, ahol gyakorolnak. Csoboth Attila (Kézirattár) - Gerő Ágnes (Bibliográfiai Osztály - Nemzetközi Csere) - Muzslay Lászlóné (Szinháztörténeti Tár, Kézikönyvtári Csoport) - Tasnády András (Mikrofilmtár, Feldolgozó Osztály) - Téli Magdolna (KEO, Olvasószolgálat) - Ujhelyi Attila (Feldolgozó Osztály Mikrofilmtár). A gyakorlat szeptember 13-tól december 4-ig tart s hetenként egyszer látogatást tesznek olyan osztályokon is, ahová munkájuk során nem jutottak el.

MÉG EGY HIR azoknak, akik jövőre Zircen kívánnak üdülni: a Gazdasági Hivatal új butorokat szerzett Keszthely után az ottani vendégszobákba is. Köszönünk és elismerésünk az ügy intézőjének Soltész András igazgató elvtársnak.

BEFEJEZÉSÜL - miután úgy érezzük, hogy a sajtó ördöge bennünket is elragadott - arra gondoltunk, ha már van ilyen rovatunk, miért ne lehetnének apróhirdetéseink is? De vajon milyen apróhirdetések jelenhetnének meg egy könyv-

tári hiradóban? Talán ilyenek:

Generáljavított futószalag igényesnek eladó. ÉRDEKLŐDNI A KÖNYVFELDOLGOZÓ OSZTÁLYON.

Szétköltözők! Összeköltözők! Mindennemű ki-, be-, szét- és összeköltözést, átszervezést, átcsoportosítást és ezek megindokolását rövid határidőre vállalja szakértő munkakollektíva. JELIGE: "VARIÁCIÓK EGY TÉMÁRA".

Képezze tovább magát! OSzK ismeretet tanít, garantáltan biztos sikerrel Oreg Róka. Tanfolyam haladóknak, magánóra kezdőknek. "KI KIRŐL MIT TUD" JELIGÉRE A FŐÉPÜLETBEN.

Elcserélném rákospalotai, ujonnan renovált, azonnal beköltözhető munkahelyemet bármilyen belvárosiért. ÉRDEKLŐDNI A MUZEUM UTCÁBAN.

Elveszett a "Kollektív szellem"! Utoljára a földszinti folyosón látták, évekkal ezelőtt. Becsületes megtaláló magas jutalom ellenében adja le a SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁGNÁL.

A m i t
a ZIRCI VENDÉGSZOBÁKRÓL
még tudni kell

Zirci könyvtárunk vendégszobáinak használatát ez évben tette lehetővé gazdasági vezetésünk a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben. Használatáról lapunk 7/8. számában már egyet-mást elmondottunk. Ugy látjuk azonban, hogy még nem mindent. Ezért szakszervezeti vezetőségünkkel egyetértésben, az alábbiakban tájékoztatásként közöljük a könyvtár vezetőjének az SzB-hez intézett leveléből az alábbi sorokat:

"Ismeretes, hogy mi a könyvtárban állandó éjjel-nappali ügyeletet nem tartunk, tehát előfordulhat, hogy aki a könyvtár nyitvatartási ideje után, előzetes értesítés nélkül érkezik, itt senkit nem talál. Mi kedves kollégáinkat minden napszakban és minden évszakban szeretettel várjuk, azonban a vendégszobák igénybevételének vannak bizonyos technikai feltételei, pl. az ágyakat fel kell huzni, a szobákat előbb kitakarítani, a szükséges felszerelési tárgyakat előkészíteni stb. A látogatás előzetes bejelentésének a kérése tehát nem bürokratikus formáság, hanem éppen vendégeink kényelmét és nyugodt pihenését szolgálja. Az sem lenne kellemes, ha ugyanabba a szobába esetleg ketten is érkeznének, csupán azért, mert egyikük öntevékenyen utalta ki magának a szobát. Hangsúlyoznunk kell azt is, hogy vendégszobáinknak felelős gondnoka van, kulcsait ő őrzi és azokat más senkinek oda nem adhatja, még akkor sem, ha az illető a könyvtárnak egyébként dolgozója."

Végül ugyancsak tájékoztatásul: zirci vendégszobáink egy része fűthető, így az év bármelyik időszakában - a szakszervezeti bizottság kiutalásával - igénybe is vehető. Természetesen a fűtésért fizetni kell és miután a téli időszakban a könyvtár feletti emeleteket vízteleníteni kell, vállalni kell a vízvezeték kikapcsolásából következő kényelmetlenségeket.

